

Sağlık Tanrısı "Asklepios"

Yunan mitolojisinde Apollon'un oğlu, sağlık ve hekimlik tanrısı. Ölecek olan hastaları iyi edip tanrılara karşı geldiği için Zeus tarafından öldürülmüştür. Asklepios, Apollon ile Koronis adlı ölümlü bir kadının oğludur.

Asklepios'un doğumuyla ilgili birçok efsaneden birine göre, Apollon, Koronis' i Asklepiosa gebeyken, kendisini bir başkasıyla aldattığı için öldürmüştü ve henüz canlı olan çocuğu annesinin karnından söküp almıştır. Apollon, çocuğun yok olmasına katlanamaz ve çocuğun büyümesi için at adam Kheiron'a verir. Bu olay hekim tanrının son anda kurtarıcı olarak yetişmesinin simgesidir. Asklepios'a, hekimlik sanatını öğreten Kheiron doğanın içinde yaşayan, doğanın sırrına ermiş bir varlıktır. Sağlığın kaynağı da doğada olduğuna göre Kheiron'un açık havada, güneşin altında şifalı sulardan ve otlardan yararlanma yollarını bilmesi de gerçek olarak ortaya çıkmaktadır.

Asklepios böylece usta bir hekim olarak yetişir, hekimliği ve cerrahlığın bütün bilgilerini edinir. Daha öteye gider, ölüleri bile diriltmeye varır. Bunun sırrını efsane şöyle açıklar: Tanrıça Athena, Gorgo canavarı öldüğü zaman bedeninden akan kanı toplamış ve Asklepios'a vermiştir. Gorgo'nun sağ tarafındaki damarlarda zehirli, sol tarafındaki damarlarda şifalı kan varmış. Bu şifalı kanla ölüleri diriltmek yoluna gitmiş ve dirilttiği adamlar arasında Kapaneus, Lykurgos, Minos'un oğlu Glavkos ve Theseus'un oğlu Hippolytos da varmış. Zeus doğal düzeni bozan bu hekim tanrının aşırı gücünden kuşku duymaya başlamış, onu cezalandırmak için üstüne bir yıldırım salmış, yakıp yok etmiş, ama Apollon da oğlunun öcünü almış, Zeus'a yıldırımı başışlayan Kiklop'ları (Kyklop) öldürmüştü, sonra da oğlu Asklepios'u gökte burçlar arasına yerleştirmiş.

Başka bir söylentiye göre, Argonaut'ların altın postu elde etmek için Kolkhis'te yaptıkları sefere katılan Asklepios, dönüşünde ölüleri diriltme yolunu buldu. Tanrıça Athena, Gorgona'nın başında yılanlar bulunan bir canavar Medusa gibi sağ böğründen çekilmiş biraz kanı Asklepios'a vermişti. bu kan iyi kullanıldığında mucizeler yaratabiliyordu.

Asklepios adına yaptırılan en büyük mabed bergamadır. Aslında mabed tapınaktan çok bir hastanedir. İçinde su ile tadavide kullanılan kuvvetler, hastaların banyo sonrası yeryüzüne çıkmadan kaldıkları odalara gidebilecekleri bir yer altı tuneli, hamamlar, tiyatro ve hastaların kaldıkları yapılar vardır. Günümüzde tıbbi temsil eden yılanın bulunduğu bir kalıntı da Asklepios girişindedir.

Yunanca ismi Aesculapius olan, Mısır inancında ise Asklepios olarak bilinen şifa tanrısı. İnanırlarının sembolü, yeraltı güçlerini temsil eden yılanıdır ki; bu sembol günümüzde de tıp ve şifa bilimlerinin sembolü olarak kullanılmaktadır. Aesculapius adına ilk tapınaklar M.Ö 770 yıllarında yapılmıştır. en unlu tapınaklar ise, Epidaurus, Knidos, Kos, Atina, Bergama ve Cyrene kentlerindedir. Döneminde tapınaklarda yapılan tedavi dinsel ve oruç/banyo esasına dayanıyordu. Hasta tapınaktan çıkarken paranın yanı sıra hastalığının ve tedavisinin öykülediği tabletleri bırakıyordu. Bu tabletler, daha sonra gelecek hastalara güven sağlama amacıyla tapınak duvarlarına asılırdı. Tabletlerden bir çoğu günümüze ulaşmıştır ve meme kanserine kadar pek çok hastalığın anlatıldığı bu tabletler büyük ilgi çekmektedir.

ASKLEPİON

"Ölümün Yasaklandığı, Vasiyetnamelerin Açılmadığı Yer"

Antik çağlarda Yunan halkı ölümden sonraki yaşamı hep yerin altında karanlıklar içinde düşünmüş ve bu yaşama hep soğuk bakmıştır. Ölüm öncesi yaşama sıkı sıkı bağlanıp, ölümden sonrasına hep üstün tutmuşdur. Bu yüzden gerek Anadolu gerekse Yunanistan hep tiyatrolarla, stadyumlarla ve hamamlarla doludur. Oysa Mısır tam bir mezarlıklar ülkesidir. Yaşamın vazgeçilmez kaynağı sağlık da unutulmamış, pek çok değişik yerlerde sağlık için tesisler yapılmıştır. Ünü günümüze kadar ulaşan Bergama'nın Asklepieion'u (Asklepieion) da sağlık alanında hizmet vermiştir.

Asklepios adına yaptırılan tapınakların bulunduğu yerlerde kurulan sağlık yurtlarının en ünlüleri Peloponnes'teki Epidavros (Epidaurus), Hippokrates'in görev yaptığı, Gökova Körfezi'nin ağzındaki Kos Adası (İstanköy) ve Bergama'dır.

Asklepios'un sembolleri arasında; yılan, taş, asa, köpek ve horoz görülür.